

Čís. 13506.

Vyplněna-li směnka dnem vystavení, jehož se přijatelův rukojmí nedožil, nemohl pro něho vzniknouti směnečný závazek, ani s ohledem na budoucí pohledávky.

(Rozh. ze dne 4. května 1934, Rv I 596/34.)

Směnky, o něž tu jde, podepsal jako přijatelův rukojmí František W., jenž zemřel dne 23. července 1931. Po jeho smrti byly směnky vyplněny podstatnými náležitostmi a jako den vystavení byl uveden 30. červen 1932. Směneční platební příkazy proti pozůstalosti po Františku W-ovi ponechal procesní soud první stolice v platnosti, odvolací soud je zrušil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Podle rozsudkových zjištění podepsal František W. jako ručitel za akceptanty in bianco sporné směnky, jež pak vyplnila a opatřila datem vystavení 30. června 1932 Ústřední záložna a takto doplněné směnky eskomptovala u žalobkyně. Podle § 63 sm. zák. je zavázán směnečný rukojmí stejně jako ten, za koho se zaručil. V souzeném případě běží o vlastní směnečný rukojemský závazek Františka W-a za akceptanty, a je tedy rukojmí přímým dlužníkem. Pouhým podpisem směnečného blanketu, v podstatné části dosud nevyplněného, nevzchází ještě směnečný závazek, nýbrž jeho vznik je závislý na potestativní výmince dodatečného vyplnění směnky. Nejvyšší soud vyložil v rozhodnutí čís. 5863 sb. n. s., že, vyplnil-li věřitel směnečný blanket, podepsaný přijatelem, co do doby vydání směnky dnem, jehož přijatel nedožil, je pokládati vyplnění směnky uvedeným dnem za nedoložené, a stejně tak rozhodl pod čís. 5350 sb. n. s. ve příčině dne vydání směnky, jehož vydatel směnku podepsavší se nedožil. Této zásady jest použití též v souzeném případě, poněvadž směnečný závazek Františka W-a byl tu přímý a samostatný. Vyplnila-li indosantka směnky datem vystavení, jehož W. se nedožil, — zemřel, jak nesporno 23. července 1931 — nemohl pro něho vzniknouti směnečný závazek, ani s ohledem na budoucí pohledávky, jak mylně se domnívá dovolatelka. Údaj takového data vystavení byl v příčině jeho osoby nemožný, odporoval právní povaze směnečného rukojemství a byl tedy nepřipustný. S hlediska tohoto samostatného rukojemství zůstavitelova mohli dědicové uplatňovati uvedenou námitku nemožnosti zaručiti se směnečně bez ohledu na to, zda závazek přijatelů je platný, a zda žalobkyně jako indosatářka byla v době nabytí směnek bezelstná. Nesejde na tom, že František W. podepsal prohlášení, zmocňující vydatelku vyplniti kdykoliv biancosměnky a je domicilovati, poněvadž i tu při vyplnění směnek musila vystavitelka a indosantka dbáti toho, by údaje směnek byly možné, logické a neodporovaly povaze směnek s ohledem na podepsavšího je rukojmího. Těmto úvahám plynoucím ze zákona a z povahy směnečného rukojemství musí ustoupiti úvahy pouhé účelnosti, jichž se žalobkyně dovolává pro svůj opačný názor.